

שבת צ"ז

לומדים תורה ובכף

שבת בצהריים
בהר | 407
אחרי שתגמרו,
תוכלו בבקשה להעביר
את השב"צ
לזה שלידכם או לגניזה?
תודה.

השבי"צ פותח בשיגור גולגולת פולקד באינטרנט, ומפיע
באגף ישיבה קדיש משל, באגף "ישיבה" ובפייסבוק.

פתוח! אפשר לל...?

קך הכל התחיל/ חיים ברנסון

זה קרה ממש לפני תשע שנים, בל"ג בעומר. חזרתי מהישיבה לישוב. אחרי שהייתי במדורה של השבט שלי, בשלב שבו השבט של הבנות הגיע, הלכתי לבקר במדורה של שבט מעלות - חבר שלי הדרך אותם, והיה לי קשר טוב איתם. קראתי להם קטע מדברי ר' שמעון ודיברתי קצת על התנא הקדוש שהאיר את העולם ושלכבודו הדלקנו מדורות. אחר כך ישבתי לדבר עם אחד מהם. תוך כדי דיבור, הוא זרק רעיון: "אולי תוציא עלון לסניף?" אחרי חודש, יצא גליון מס' 1 של השב"צ. היינו לומדים אותו כקבוצה מכל הגילאים: מחניכי השבטים הצעירים ועד חב"בניקים ומדריכים. כעשרה אנשים, בזמן שבין השעה של המפקד לשעה שהוא התחיל בפועל. הרבה זמן עבר מאז, השב"צ הגיע כבר לעונה החמישית שלו, ומהלכות שב"צ דרך דמויות מצוירות הוא התבגר ומתעסק בנושאים ועניינים מחיי הנוער ומעלה. אפילו שמריהו שהתחיל בשבט מעלות, כבר נמצא בישיבה גבוהה (מתי יתגייס ולאפה?). אבל מה שהכי משמעותי בעיניי בסיפור השב"צ הוא העובדה שמדובר ביוזמה של שביעיסט שהתחילה בקטן והמשיכה כדי להוסיף תורה ואור בעם ישראל, וברוך ה' הולכת ומתרחבת. ויוזמות - כל אחד יכול להתחיל.

לשמור ולעשות

תארו לעצמכם ש:יצאתם לפיצה לארוחת ערב.
לחבר אחד אין כסף, והוא מבקש להלוואה.
אז מה עושים? מצווה מהתורה להלוות
לנצרך, ומצווה זו גדולה ממצוות צדקה...
גם ללווה יש מצווה להחזיר את ההלוואה.
הנצרך יותר לעזרה קודם למי שנצרך לה פחות.
כמו כן, קודם עוזרים לקרובים ואח"כ לרחוקים יותר. לכן: א. עני הזקוק להלוואה קודם לעשיר. ב. הקרוב יותר משפחתית למלווה קודם לרחוק יותר. ג. המתגורר קרוב יותר למלווה קודם לרחוק יותר. ד. אם יש התנגשויות בין הכללים וכגון דוד עני ואח עשיר, א' קודם לב', וב' לג'. בכל מקרה, יהודי קודם לגוי.
אין להלוות לאדם לא נאמן או לא אחראי שסביר שלא יחזיר את ההלוואה.
כדי למנוע מצב שהלווה ישכח את ההלוואה ויסרב לשלם אחר כך, צריך להלוות בשטר או בפני שני עדים, או שהמלווה יחליט שאם הלווה ישכח, הכסף ניתן לו במתנה.
אם לא סיכמו על זמן מסוים להחזרת ההלוואה, זמן ההלוואה הוא שלושים יום.
אם הלווה נצרך שוב להלוואה, ויש באפשרות המלווה לעזור לו, מצווה להלוות לו שוב ושוב.

מה חכם לזכור? ספרנו: www.shabatz.022.co.il

חיונינו לז"ז

מקובל על הרדיו

אמר. הפקטורן אגבני, בשבילי זה היה אלם הפסוק.
אפגל חייגי חן פקו נבדוק באגל רלע נככגי שאני צירק
אלכר אלושן ככד. "מה שמר?" "שמריהו". "שם משפחתי?"
סיפקגי או כמה נגניס. "אני רואה שלעברך רק בטסט
השביעי", פא סיסר אקפא פמאציניס, וחסל חד כמה נגניס
אישיים קפא חס אלוס. ידידיה חמד יודי וחיך.
שיא הפפגל היה כלפגדן אמר: "ורק לגדל - כן. אני
מקפא. אני יודע חייך פכא ואני מכיר אג סודגה פגרה כמו
כ"י יודי. גמד אצוי במכון אקפא אגאפ". ניקאגי או פניס.
"נו, מכיר או לא מכיר?" "לא מכיר", חניגי, אפא אמחר
ישבגי אדבר חס פכר שוי. "אפא איך פא ידע?" "לא
ידע. יש אנשים חס כחאג חס אפא חס פיו. אפא זה ממש
לא פלניני". "מה פלניני?"
"כשלאג פא חס אדס שלעבד קשה כדי אפגחבר אפי ורגון
אג חצמו, ופאדס פה מקרין אור אוב, אכרגאצאפ
פפקיכה שו פא פאכר חס אצויים שו סודגל חיוניס, זה
מרשים. אפא חצפ פידיעה שו נגניס, פוי חבדפה פנימיגי?!".
חניני אגא חס אפא חס כחאג. אפא חס חס פה סוד.
שב"צ שו, שמריהו.

זה היה אדם אחד שסיפר רכבה אפחא פנגי ממה
שלשמטיג שפכר שו פחויטפ פשיא סספ אחיו, ופא לא
ידע מה אפא.
פגדן פחיו אפא אגא מה שמו ושם משפחתי, מה גאריך
פידה פגברי שו חד שאלוג אחר כך פא ביקש ממנו
שיבחר מספר מאחר חד שפחיס ושגיט, אפ פגיג מוציקה
דמטיג. לא כן כך פגחברת או פמוציקה אכריי פקדוש ארי
שמחון, אפא ככה מקפא פכדי.
אחרי פמוציקה פגדן אמר שאין מה אפא. פיא גפיה
פחיוי כמה פון, גראפ קצת חלוס אפחזר יגר טרפ מפיך
שפיא חכשיו. פאפ פודפ וירד מפקו. אני פודגי אפ
פאפוניג אפחזרי אג אידידיה. אפ פיא ופאגא מפארי
אחיו פיא אפחזר טרפ יגר?
"כן, מה אמרתי?" שאו ידידיה. "חם אני יכא אפחזר שאין מה
אפא. זה משפט שנכון אכא פפחיוג". "אפ זה מה שפאפ
חנה פפחיס. יש מקרים שפכר פא אפחיו אדבר איגר
בספירוג אפחזרופים, וכא מוני דברים כאפא מפקאפ. פא
מחא לאנשים דברים חס חצמא".
"מה אגא אמרתי? אגא פא לא מכיר. איך פא יכיר אפ
פתי?" שאלגי. "פא נראפ אפ פא מכיר אגרי", ידידיה

"אחי, אני אומר לך. פא יודע חן
אנשים פכא". "איך?" "לא יודע. פא מקפא". פקרבגי
אשוחון. יוסף-חיים וידידיה דיברו ביניהם פפאפכא
שאלגי אפ אפשר לשה.
פא לא אמרו שאל. פנגי שכן. פגיטפגי. אחרי סכפ
כרכא קצר פצחח, שאלגי אג יוסף-חיים חן מי פא
מדברים. "אחד, פפודיו, פא אמר שפא יודע פכא".
"קשה או אפאין שפא באמא מקפא", אמרגי. "אג יודע
פכא חן מי אג מדברי?" שאו אג ידידיה. "לא". "אפ
אפחזר אגא, אפ אדבר, טרפ?".
לא יודע איך שומעים חן מישפא שפא מקפא. מה זה
באמא מקפא? מישפא שקרא ספרי קפא פניה מקפא? לא
מבין פה, אפ שגרגי. יוסף-חיים פחיו אדבר חן
פכרלוג פאחלונג, ופשיחה חברה נולא. פה היה או
פכה מה אמר.
פאזר חזרי אדבר. פיה מאלחר, ומחר צירק אקא מוקדפ.
"שמריהו?" שמחגי קו מחדר 212. "כן", נכנסגי. "פא
שניפי", זה היה ידידיה, "אקשיב רלע". פא חס או
אפוניג באפניס. פאמא שניחשט פמה מדבר, אפא לא
פייג פאח שפאמא זה פחיוגי.

בבאבא אקראאן

קורא קבוע ל סולת פאפוז

בשדות סיני

זה לא עסק רק לבתי המדרש. זה גם לעבודה.

בפרשה נמצא המקור לביטוי הידוע: "מה עניין שמיטה אצל הר סיני?". כשהתורה מלמדת את דיני שמיטה ויובל, היא מציינת במיוחד שהדברים נאמרו בהר סיני. אבל מה הקשר המיוחד של צמד השנים הללו להר סיני?

ננסה לתת כיוון: הר סיני. ארבעים ותשעה ימים עברו עד שהגענו להר הזה, עד שקיבלנו את התורה ביום החמישים. ממ"ט שערי שעבוד היינו צריכים להשתחרר, ולבוא בה בעת במ"ט שערי חירות. בשבועות הגענו לקומה החמישים - בני חורין במלוא מובן המילה. חירות מוחלטת, אפילו ממלאך המוות. עד חטא העגל.

מה קרה באותם ארבעים ותשעה ימים של צעידה וחניה כאיש אחד המוציא מעומק לבו את המשפט: "כל אשר דיבר ה' נעשה ושמע".

אותם צעדים במדבר העבירו את העם תהליך פנימי של מעבר מהתפיסה החומרנית המשעבדת של מצרים, לתפיסה הרוחנית המשוחררת, אל חופש הרוח מכבלי החומר.

המדבר, המרחבים הבראשיתיים העצומים הללו, שמורכבים מאינספור גרגירי חול קטנים, מזכיר לאדם את מקומו בעולם. המקום הנטול חיי עיר שוקקים מאפשר לאדם להתכוונן למקצב חיים אחר. השטח הפרוז, הפותח שערי לכל אורח הרוצה לעבור בתוכו, מאפשר לאדם לסגל לתוכו ענווה ופתיחות להכיל את אור ה' ולתת מקום גם לשאר בניו של מקום.

ובסופו של תהליך, עמדו ישראל מוכנים למרגלות ההר העניו, וקיבלו מיוצר כל את תכניתו לתיקון העולם. ארבעים שנה אחר כך הם קיבלו אספקה משמים ועסקו בתורה יום ולילה עד חצות. בית מדרש לאומי שוקק חיים.

וכשיצאו בני ישראל מהמדבר, לא עזבו את החמישים. כשחלקו נחלות והחלו לעבוד בשדות - כי כך העולם מתקיים, והאידיאלים צריכים לבוא לידי ביטוי בחיים מעשיים - נתנה להם התורה נ"צ בזמן, נקודת מפגש עם החופש.

אותו חופש רוחני של סיני, מופיע כעת בתוך עולם המעשה, ודואג שלא ישקעו רגליהם בחול, שלא ישתעבדו לעבודה. שנה שכולה שבת, שמאירה גם את זמן העבודה באור אחר. שנה שמזכירה מה היעדים בחייו, ומה אמצעי. ובשנה הזו, כמו במדבר, אין בעלות על היבול. כל אחד רשאי לקטוף. כולם שווים. הענווה צומחת בשדות. וכמה שחרור היא מביאה.

אבל גם שנות עבודת הקרקע לא היו סתם שנים של רונדלים בין הערוגות. התורה שקיבלנו מסיני מילאה גם אותן במצוות והכוונות, בהמוני גרגירי קודש הזרועים ברגבי החול, שיוצרים מארג שלם שדואג לשחרר אותנו מהשעבוד לעצמנו ולממוננו, ולקשר אותנו לאבינו שבשמים תוך כדי העבודה בארץ.

למה בברכה על השבת השופטים והיועצים אומרים "והסר ממנו יגון ואנחה", ולא נגיד בברכת המינים והרשעים:

כמה רשעים יהיו רשעים, כל עוד הם לא בעמדת שליטה עלינו, יכולתם לפגוע ולהזיק מועטה. כשהרע שולט - מעבר לחסרון המהותי שיש בזה, הוא יכול גם להשתמש בכח הזה ולהזיק ולפגוע. וכשזה קורה, היגון (הפנימי) והאנחה (החיצונית) מופיעים.

אבל אם אנחנו מתפללים את זה עכשיו, זה אומר שהנחת היסוד היא שהשלטון הוא שלטון רשע, לא! למה תיקנו לומר ככה תמיד? לא יכול להיות מצב שבו ישלטו אנשים טובים?

תסתכל מי השולט בפועל כיום (ברמת הנוכחות בפועל!) מה המיינסטרים - דרד ה' או הדרך המנוגדת? יש התקדמות, אבל בג"ץ (וגופי הנהגה אחרים) עדיין מספקים לא מעט יגון ואנחה.

למה באמת הדרך האחרת שולטת?

בין היתר, כדי להוות איוון. אם הטוב היה הרוב והחזק, לרע לא היה סיכוי. לא באמת היתה התלבטות איד לחיות. אם רוב הכיתה ילדים טובים, לתלמיד שרוצה לברוח למורה אין יותר מדי סיכוי. אין לתלמידי הכיתה התלבטות וצורך לבחור. כשהלחץ החברתי הולך בכיוון השלילי, מתחילה הבחירה. ובשביל זה יצר ה' עולם - שיהיו בני אדם שיהיו לפנייהם שתי דרכים, והם יבחרו בטוב.

אבל הרוע הזה גורם ליגון ואנחה, לא? אז איך הוא זה ששולט?

כל הזמן אנחנו בוחרים בין טוב לרע, נכון? אז בעצם, במישור הטוב והרע כל הזמן מתנהלת מערכת בחירות... וכמו שקורה לפעמים במערכת בחירות, הצד החלש מבטיח ומשמיץ, ורק כשנותנים לו את המנדט ומצביעים עבורו בידיים (או ברגליים, או באוזניים), ברגע לאחר מכן מתגלות פניו האמיתיות, והיגון והאנחה מגיעים. כי הוא לא באמת דואג לנו; צורת ההנהגה שלו מעוותת; וכשנכנסים לרכבת הרפאים שהוא מנהיג, התוצאה הישירה היא מעיים מתהפכות וחבלות (אפילו חגורות בטיחות הוא לא מספק).

כשיש מספיק נאמנות למי שהביא אותנו לקלפי, ומספיק שכל לדעת מי מהאפשרויות יותר אכפתית, טובה, אמינה ובעלת יכולת, אנחנו אוכלים את פירות בחירתנו. זו משמעות השכר והעונש.

אז הברכה הזו היא במישור רוחני, לא מדברת על מנהיגים אנושיים?

המערכת העל-עולמית פועלת גם ברמת ההנהגה האנושית, שמתמנה גם לפי המקום הרוחני שלנו. אנו מתפללים שנתקדם ונהיה במקום שההנהגה שלנו תוביל את העם בדרך ה' לטוב השלם.

שעת סיפור

ר' יונתן בן עסמי ורבי יהודה בן גרים למדו בבית ר' שמעון בן יוחאי. כשעמדו ללכת, אמר ר' שמעון לבנו: "בני אדם הללו - אנשים של צורה הם (חכמים). לך אליהם שיברכוך. הלך אליהם. אמרו לו: "יהי רצון שתזרע ולא תקצור, תכניס ולא תוציא, תוציא ולא תכניס, ייחרב ביתך וייתיישב מקום התארחותך. יתבלבל (יתבלגן) שולחנך ולא תראה שנה חדשה". חזר הבן לאביו ואמר: "לא רק שלא בירכו, אלא אף ציערו אותי בדבריהם". "מה אמרו לך?" סיפר לו. הסביר ר' שמעון לבנו את עומק דבריהם: "תזרע ולא תקצור - תוליד בנים ולא ימותו. תכניס ולא תוציא - תחתן את בניך ותכניס כלות לביתך, ולא ימותו בניך שייצאו נשיהן. תוציא ולא תכניס - תוליד בנות ותחתן אותן, ולא ימותו בעליהן שיחזרו אליך. ייחרב ביתך וייתיישב מקום התארחותך - העולם הזה מקום התארחותך, ובית קבורתך יהיה חרב, שתאריך ימים. יתבלבל שולחנך - בבנים ובנות קטנים שיעשו בו 'שמח', ולא תראה שנה חדשה - שלא תמות אשתך ותישא אשה אחרת, שתהיה לך מצווה לשמח אותה שנה אחת".

(ע"פ גמרא מועד קטן דף טו)

לע"נ ר' ישראל בן קלמן קלונימוס ז"ל
לע"נ ר' ישראל בן אברהם צבי ז"ל
לרפואת מעיין חיים בן צביה הדר נ"י
לפקיית ישועה לכל עם ישראל. בכלל ובפרט

המשב"צת:
כתיבה ועריכה: חיים ברנסון.
עיצוב גרפי:
עיתור - סטודיו לעיצוב גרפי.
איורים: אריאל חצרוני.
תודה לצביאלי סקולניק.
falmarooo@gmail.com
www.shabat.022.co.il

יופי זה ערך,
אבל רק כשהוא מחובר ליופי פנימי, לטוב.
כשהטוב גם יפה - זה טוב מאוד.

מוצאי שב"צ

